

Czwartek, 29 marca 2012 r.

60. biorąc pod uwagę, że solidna infrastruktura stanowi zasadniczy warunek zrównoważonego rozwoju, podkreśla znaczenie poprawy sieci transportowej i połączenia jej z krajami ościennymi w celu ułatwienia przepływu ludzi i towarów; uważa transport publiczny, a w szczególności kolej, za wydajną pod względem kosztów i trwałą alternatywę dla transportu drogowego oraz wzywa rząd i międzynarodowych darczyńców do nadania w swoich planach inwestycyjnych priorytetu rozwojowi oraz modernizacji tego środka transportu;

61. z zadowoleniem przyjmuje zacieśnienie przez Kosowo stosunków z większością sąsiadów i wzywa do pełnego zaangażowania Kosowa we współpracę w regionie; zwraca uwagę, że przewodnictwo Kosowa w związku ze Środkowoeuropejską umową o wolnym handlu (CEFTA) w 2011 r. przebiegło sprawnie; wyraża jednak zaniepokojenie faktem, że napięcia w kontaktach z Serbią negatywnie wpływają na swobodny przepływ osób i towarów oraz na ogólną współpracę w ramach CEFTA;

62. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi, prezydentowi i parlamentowi Kosowa.

Sprawozdanie w sprawie rozszerzenia dotyczące Turcji

P7_TA(2012)0116

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie sprawozdania dotyczącego postępów Turcji w 2011 r. (2011/2889(RSP))

(2013/C 257 E/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdanie Komisji w sprawie postępów Turcji w 2011 r. (SEC(2011)1201),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania na lata 2011-2012” (COM(2011)0666),
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje z dnia 27 września 2006 r. w sprawie postępów Turcji na drodze do przystąpienia⁽¹⁾ oraz z dnia 24 października 2007 r. w sprawie stosunków UE-Turcja⁽²⁾, z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie postępów Turcji w 2007 r.⁽³⁾, z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie sprawozdania z postępów Turcji w 2008 r.⁽⁴⁾, z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdania z postępów Turcji w 2009 r.⁽⁵⁾, a także z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie sprawozdania o postępach Turcji w 2010 r.⁽⁶⁾, z dnia 6 lipca 2005 r.⁽⁷⁾ i z dnia 13 lutego 2007 r.⁽⁸⁾ w sprawie roli kobiet w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym Turcji,
- uwzględniając ramy negocjacyjne przyjęte dla Turcji w dniu 3 października 2005 r.,
- uwzględniając decyzję Rady 2008/157/WE z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie dla członkostwa zawartym z Republiką Turcji⁽⁹⁾ („partnerstwo dla członkostwa”), jak również wcześniejsze decyzje Rady w sprawie partnerstwa dla członkostwa z 2001, 2003 i 2006 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady z dni 14 grudnia 2010 r. oraz 5 grudnia 2011 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 306 E z 15.12.2006, s. 284.

⁽²⁾ Dz.U. C 263 E z 16.10.2008, s. 452.

⁽³⁾ Dz.U. C 279 E z 19.11.2009, s. 57.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 87 E z 1.4.2010, s. 139.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 341 E z 16.12.2010, s. 59.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0090.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 157 E z 6.7.2006, s. 385.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 287 E z 29.11.2007, s. 174.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 51 z 26.2.2008, s. 4.

Czwartek, 29 marca 2012 r.

- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że negocjacje z Turcją w sprawie przystąpienia zostały otwarte w dniu 3 października 2005 r. po zatwierdzeniu przez Radę ram negocjacyjnych, a także mając na uwadze, że rozpoczęcie takich negocjacji stanowi punkt wyjścia dla długotrwałego i otwartego procesu opartego na rygorystycznych warunkach i zobowiązaniu do przeprowadzenia reform;
- B. mając na uwadze, że Turcja zobowiązała się do dokonania reform, podtrzymywania stosunków dobrosąsiedzkich i stopniowego dostosowania się do UE, a także mając na uwadze, że sama Turcja powinna postrzegać te starania jako szansę na modernizację, umocnienie oraz dalszą poprawę jej demokratycznych instytucji, wzmocnienie zasady państwa prawa oraz przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z konkluzjami z posiedzenia Rady Europejskiej w grudniu 2006 r. całkowite spełnienie wszystkich kryteriów kopenhaskich i zdolność UE do przyjmowania nowych państw pozostają podstawą przystąpienia do UE, która jest społecznością opartą na wspólnych wartościach, szczerzej współpracy oraz solidarności między wszystkimi państwami członkowskimi;
- D. mając na uwadze, że w sprawozdaniu z postępów w 2011 r. Komisja stwierdziła, iż Turcja jest krajem o zasadniczym znaczeniu dla bezpieczeństwa i dobrobytu Unii Europejskiej, że zaangażowanie Turcji w szereg kluczowych obszarów UE będzie w pełni efektywne dzięki pozytywnemu programowi i wiarygodnemu podejściu do procesu negocjacyjnego oraz że niezwykle ważne jest, by Turcja kontynuowała reformy dotyczące kryteriów politycznych, przy czym konieczne są dalsze znaczące wysiłki, aby zagwarantować poszanowanie praw podstawowych;
- E. mając na uwadze, że Komisja rozpoczęła realizację odnowionego, pozytywnego programu w zakresie stosunków między UE a Turcją, aby w sposób aktywny wspólnie kształtować przyszłość; mając na uwadze, że ten pozytywny program opiera się na solidnych fundamentach, jakimi są stosunki między UE a Turcją, a także przyczynia się do osiągnięcia postępów w procesie reform; mając na uwadze, że ta nowa inicjatywa nie zastępuje negocjacji w sprawie przystąpienia, ale je uzupełnia, co ma na celu wsparcie realizacji reform i rozszerzenie zakresu praw i wolności tureckich obywateli;
- F. mając na uwadze, że już szósty rok z rzędu Turcja nie wypełniła postanowień wynikających z umowy o stowarzyszeniu WE-Turcja i jej protokołu dodatkowego;
- G. mając na uwadze, że dla własnego dobra oraz w celu poprawy stabilności, wspierania stosunków dobrosąsiedzkich oraz pozytywnego partnerstwa politycznego i gospodarczego Turcja musi zwiększyć wysiłki na rzecz rozwiązania nierozstrzygniętych kwestii dwustronnych, w tym nieuregulowanych zobowiązań prawnych i sporów o granice lądowe i morskie oraz przestrzeń powietrzną z jej bezpośrednimi sąsiadami, zgodnie z postanowieniami karty ONZ i prawem międzynarodowym;
- H. mając na uwadze, że w ciągu minionej dekady gospodarka turecka potroiła rozmiar, w ubiegłym roku odnotowała niemal 10-procentowy wzrost i jest uważana za jedną z najszybciej rozwijających się gospodarek świata i za jedną z siedmiu największych gospodarek wschodzących na świecie; mając na uwadze, że w 2010 r. wymiana handlowa między Unią Europejską a Turcją wyniosła 103 mld euro, przy czym Turcja była siódmym co do wielkości partnerem handlowym Unii, a UE – największym partnerem Turcji, przy czym 80 % bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Turcji pochodziło z Unii Europejskiej; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa UE stworzyły w Turcji ponad 13 tys. firm; mając jednak na uwadze, że PKB na mieszkańca w Turcji utrzymuje się na niskim poziomie w porównaniu z większością państw członkowskich, a zwłaszcza z tymi bardziej konkurencyjnymi; mając na uwadze, że stosunkowo niski poziom PKB na mieszkańca w dużym kraju kandydującym stwarza szczególne wyzwania w obszarach gospodarczej i społecznej konwergencji z państwami członkowskimi; mając na uwadze, że wzrost gospodarczy powinien także respektować zasadę zrównoważonego rozwoju środowiska; mając na uwadze, że zarówno Turcja, jak i UE mogą odnieść korzyści z kontynuowania integracji gospodarczej;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

- I. mając na uwadze, że dialog i współpraca UE z Turcją w dziedzinie stabilności, demokracji i bezpieczeństwa na szerzej pojętym Bliskim Wschodzie mają strategiczne znaczenie; mając na uwadze, że Turcja, funkcjonująca jako solidne państwo świeckie, mogłaby – w kontekście skutecznego procesu reform – być źródłem inspiracji dla demokratyzujących się państw arabskich w ich wysiłkach na rzecz przejścia ku demokracji i reform społeczno-gospodarczych; mając na uwadze, że zorganizowany dialog pomiędzy UE a Turcją na temat stopniowej koordynacji ich odnośnych strategii w dziedzinie polityki zagranicznej i sąsiedztwa mógłby zapewnić wyjątkowe synergie, wspierające w szczególności demokrację i reformy społeczno-gospodarcze w całym regionie Śródziemnomorza i ogólnie Bliskiego Wschodu oraz w zakresie wyzwań stawianych przez Iran;
- J. mając na uwadze, że Turcja jest ważnym unijnym korytarzem energetycznym dla kaukaskich i kaspijskich zasobów ropy i gazu oraz jest położona w strategicznej odległości od Iraku i jego rozwijających się rynków ropy naftowej i gazu ziemnego; mając na uwadze, że planowany rurociąg Nabucco pozostaje jednym z najwyższych priorytetów UE w zakresie bezpieczeństwa energetycznego; mając na uwadze, że w dniu 25 października 2011 r. Turcja i Azerbejdżan zawarły umowę dotyczącą przesyłania azerbejdżańskiego gazu do Turcji, co otworzy południowy korytarz gazowy, poprawi dostawy gazu do planowanego rurociągu Nabucco i do korytarza przesyłowego ITGI (przyłącze gazu między Turcją, Grecją i Włochami), co przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego Unii; mając na uwadze, że Turcja posiada duży potencjał w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych dzięki dużej dostępności energii słonecznej, wiatrowej i geotermalnej;
- K. mając na uwadze, że trwały pokój, stabilność i dobrobyt na Bałkanach mają strategiczne znaczenie zarówno dla UE, jak i Turcji;

Współzależność i wzajemne zaangażowanie

1. podkreśla współzależność pomiędzy Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Turcją; uznaje potencjał Turcji w dziedzinie gospodarki i wzrostu oraz jej istotne znaczenie dla stabilności w regionie i bezpieczeństwa energetycznego; podkreśla, że uzupełnieniem takiej współzależności jest wartość potencjalnych synergii pomiędzy polityką zagraniczną i bezpieczeństwem oraz polityką sąsiedztwa Unii i Turcji, przynoszących obu stronom korzyści i większe możliwości wywierania wpływu; uważa jednak, że taka współzależność może przynieść pozytywne rezultaty jedynie wówczas, jeżeli będzie osadzona w kontekście wzajemnego zaangażowania, dialogu strategicznego i skutecznej współpracy, powodzenia procesu reform i ich wdrażania oraz dobrych stosunków między Turcją a sąsiadującymi z nią państwami członkowskimi;
2. z zadowoleniem przyjmuje i popiera starania Komisji w celu opracowania nowego pozytywnego programu obejmującego wiele obszarów wspólnego zainteresowania i ukierunkowanego na nową dynamikę stosunków między UE i Turcją, wymierne wyniki i korzyści dla obu stron oraz możliwość pozostania przez UE punktem odniesienia dla dalszych reform w Turcji i przybliżenia jej do spełnienia kryteriów niezbędnych do tego, by przystąpić do UE; popiera dialog z Turcją na temat zawieranych przez UE umów o wolnym handlu, które mają potencjalny wpływ na Turcję w ramach unii celnej; uważa, że należy podjąć ponowne wysiłki, aby stworzyć warunki umożliwiające otwarcie kolejnych rozdziałów negocjacyjnych w dziedzinie sprawiedliwości i praw podstawowych; nalega, by stosunki między Turcją a sąsiadującymi z nią państwami członkowskimi były kluczowym czynnikiem przy reorganizowaniu negocjacji i dialogu;
3. zauważa, że Turcja jest jedynym krajem kandydującym, który nie korzysta z ułatwień wizowych; podkreśla znaczenie ułatwienia wjazdu do Unii Europejskiej przedsiębiorcom, naukowcom, studentom i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego; popiera działania Komisji i państw członkowskich na rzecz wdrażania kodeksu wizowego, harmonizacji i upraszczania wymogów wizowych oraz tworzenia nowych ośrodków ułatwiania kwestii wizowych w Turcji; nalega, aby Turcja bezzwłocznie podpisała i wdrożyła umowę o readmisji między UE i Turcją oraz zapewniła do czasu jej wejścia w życie całkowitą realizację obowiązujących umów dwustronnych; podkreśla znaczenie zacieśnienia współpracy między UE i Turcją w zakresie zarządzania migracją, walki z handlem ludźmi i kontroli granic, między innymi z uwagi na przybywanie do UE dużej liczby nielegalnych imigrantów przez terytorium Turcji; zwraca się o stopniową konwergencję polityki wizowej Turcji i UE wobec obywateli państw trzecich; jest zdania, że gdy zostanie podpisana umowa o readmisji, Rada powinna upoważnić Komisję do zainicjowania dialogu w sprawie wiz oraz sporządzić plan działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

Spełnianie kryteriów kopenhaskich

4. wyraża uznanie dla Turcji za przebieg procesu wyborczego przy okazji wyborów powszechnych w czerwcu 2011 r., w czasie których odnotowano wysoką frekwencję wyborczą i które obserwatorzy zagraniczni uznali za demokratyczne i ukształtowane przez dynamiczne społeczeństwo obywatelskie; ponownie podkreśla znaczenie reformy ustawodawstwa dotyczącego partii politycznych i prawa wyborczego, obejmującej obniżenie 10-procentowego minimalnego progu uprawniającego do wejścia do parlamentu, który to próg jest najwyższy wśród wszystkich państw członkowskich Rady Europy i nie może odpowiednio odzwierciedlać pluralizmu społeczeństwa tureckiego; apeluje o zniesienie wszelkich przeszkód w ustanowieniu grup politycznych w Wielkim Zgromadzeniu Narodowym Turcji;
5. z zadowoleniem przyjmuje decyzję nowego rządu Republiki Tureckiej o utworzeniu ministerstwa do spraw UE, co pokazuje, że jest on świadom najwyższego znaczenia ponownych wysiłków, zobowiązań i dialogu;
6. przypomina o roli Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji jako ośrodka tureckiego systemu demokratycznego i w związku z tym podkreśla konieczność zwiększenia jego znaczenia jako platformy dla wszystkich partii politycznych, opartej na systemie kontroli i równowagi oraz umożliwiającej im udział w dialogu demokratycznym i propagowanie szeroko zakrojonego procesu reform;
7. przypomina o potrzebie kontynuacji wdrażania pakietu reform konstytucyjnych z 2010 r. i wzywa Komisję, aby włączyła do sprawozdania z postępów w 2012 r. szczegółową analizę postępów w procesie wdrażania;
8. wyraża pełne poparcie dla opracowania nowej cywilnej konstytucji tureckiej, co jest wyjątkową okazją do rzeczywistej reformy konstytucyjnej wspierającej demokrację, zasady państwa prawa, gwarancje podstawowych praw i wolności – w szczególności wolność wypowiedzi i wolność mediów – pluralizm, integrację społeczną, dobre zarządzanie, odpowiedzialność i jedność społeczeństwa tureckiego, zgodnie z Kartą praw podstawowych UE; wzywa wszystkie partie polityczne i zainteresowane podmioty do wsparcia i przyjęcia pozytywnego i konstruktywnego podejścia podczas negocjacji dotyczących nowej konstytucji, w oparciu o konsensus i konstruktywny kompromis; podkreśla konieczność kontynuowania prac przygotowawczych w procesie opracowywania nowej konstytucji i w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje decyzję o zapewnieniu równej reprezentacji wszystkich sił politycznych w Konstytucyjnym Komitecie Pojedynczym oraz zobowiązanie się do oparcia procesu opracowywania nowej konstytucji na jak najszerzych konsultacjach ze wszystkimi grupami społecznymi w ramach procesu, który będzie rzeczywiście zaangażował tureckie społeczeństwo obywatelskie; podkreśla, że nowa konstytucja powinna chronić prawa wszystkich grup i jednostek w Turcji, gwarantować rozdział władzy, zapewniać niezawisłość i bezstronność sądownictwa oraz pełny cywilny nadzór nad wojskiem, a także promować tureckie obywatelstwo sprzyjające włączeniu społecznemu;
9. zachęca Turcję do wykorzystania procesu tworzenia konstytucji jako szansy na rozwinięcie bardziej realistycznej i demokratycznej tożsamości, pozwalającej na pełne uznanie wszystkich **wspólnot** etnicznych i **religijnych**, a tym samym uznania, że współcześnie obywatelstwo nie powinno opierać się na kryterium etnicznym, a także do uwzględnienia w nowej konstytucji obywatelskiej potrzeby ochrony praw do języka ojczystego;
10. podkreśla znaczenie utrzymywania dobrych i konstruktywnych stosunków przez rząd i opozycję, co warunkuje przeprowadzenie skutecznego procesu reform; przypomina, że prawdziwie demokratyczne i pluralistyczne społeczeństwo musi nieprzerwanie opierać się na dwóch filarach, jakimi są rząd i opozycja, oraz na nieustającym dialogu i współpracy między tymi dwoma podmiotami; w tym kontekście wyraża zaniepokojenie w związku z trwającymi procesami i długimi okresami tymczasowego aresztowania posłów wybranych do Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Turcji oraz w związku z sądowym dochodzeniem wszczętym w celu pozbawienia immunitetu Kemala Kılıçdaroğlu, lidera głównej partii opozycyjnej; podkreśla, że w przypadku gdy posłowie do parlamentu muszą wypełniać swoje obowiązki pod groźbą postawienia w stan oskarżenia, demokracja i wolność wypowiedzi nie są zagwarantowane;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

11. z zadowoleniem przyjmuje nieustające wysiłki na rzecz poprawy cywilnego nadzoru nad armią, w szczególności przez przyjęcie ustawy o Trybunale Obrachunkowym w grudniu 2010 r. w celu zapewnienia cywilnej kontroli wydatków wojskowych; wzywa do sprawowania przez Trybunał pełnej kontroli nad wydatkami wojskowymi; apeluje o objęcie żandarmerii i sił zbrojnych cywilną jurysdykcją oraz o poddanie żandarmerii kontroli rzecznika praw obywatelskich; podkreśla konieczność zapewniania i zdolności operacyjnych sił zbrojnych, biorąc pod uwagę znaczenie członkostwa Turcji w NATO;

12. podkreśla, że reforma systemu sądowego jest niezbędnym warunkiem modernizacji Turcji i że rezultatem takiej reformy musi być nowoczesny, skuteczny, w pełni niezależny i bezstronny system sądowy, gwarantujący należyte procedury prawne wszystkim obywatelom; w tym kontekście przychylnie odnosi się do przyjęcia przepisów dotyczących Naczelnej Rady Sędziów i Prokuratorów (HSYK) oraz Trybunału Konstytucyjnego w ścisłym porozumieniu z Komisją Wenecką; zachęca rząd Turcji do wdrożenia zaleceń Komisji Weneckiej z 2011 r., zwłaszcza w odniesieniu do trybu wybierania członków HSYK, roli ministra sprawiedliwości w ramach tego organu, a także sposobu mianowania sędziów i prokuratorów; zwraca się o podjęcie kroków zapewniających przejrzystość i kontrolę sądową nad orzeczeniami HSYK; zwraca uwagę na potrzebę podjęcia dalszych działań w celu zapewnienia możliwości kontroli sądowej wszystkich wydanych w pierwszej instancji orzeczeń Naczelnej Rady dotyczących awansów, przeniesień oraz kar dyscyplinarnych; z zadowoleniem przyjmuje decyzję ministerstwa sprawiedliwości dotyczącą utworzenia dyrekcji generalnej praw człowieka odpowiedzialnej za pełne, skuteczne i terminowe wdrożenie przez Turcję wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; w tym kontekście wyraża ubolewanie w związku z rosnącą liczbą nowych skarg kierowanych do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; docenia nowe propozycje reformy systemu sądowego, zwłaszcza w odniesieniu do kryteriów aresztowania, uznając je za pierwszy krok w odpowiednim kierunku;

13. jest zdania, że w nowym ustawodawstwie dotyczącym Trybunału Konstytucyjnego należy dopilnować, aby ta instancja sądowa była uprawniona do oceniania i dokonywania przeglądu zgodności tureckiego ustawodawstwa z ratyfikowanymi przez Turcję międzynarodowymi umowami, takimi jak europejska konwencja praw człowieka;

14. wyraża zaniepokojenie w związku z ostatnim wyrokiem wydanym w sprawie Hranta Dinka; podkreśla, że pierwszorzędne znaczenie ma przeprowadzenie pełnego dochodzenia w sprawie zabójstwa Hranta Dinka oraz doprowadzenie wszystkich osób odpowiedzialnych przed oblicze sprawiedliwości i podkreśla w tym kontekście wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 2010 r., zgodnie z którym Turcja nie przeprowadziła skutecznych dochodzeń dotyczących zabójstwa Hranta Dinka; jest zdania, że proces ten jest sprawdzianem dla funkcjonowania zasady państwa prawa i niezależności sądownictwa w Turcji;

15. wyraża ulgę z powodu zwolnienia z aresztu na czas procesu sądowego dziennikarzy Ahmeta Şika, Nedima Şenera, Muhammeta Saita Çakira i Coşkuna Musluka i uważa to za istotny krok na drodze ku odbudowie poszanowania podstawowych wolności w Turcji; podkreśla jednak, że zwolnienie to nie powinno przesłonić faktu, iż dziesiątki innych dziennikarzy przebywa w więzieniach

16. ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu faktu, że procedury sądowe nie zostały dotychczas wystarczająco poprawione w zakresie skuteczności i zasad zapewniających prawo do sprawiedliwego i szybkiego procesu, w tym prawo dostępu do obciążających dowodów i dokumentów procesowych na wczesnych etapach postępowania oraz prawo do dostatecznych gwarancji dla wszystkich podejrzanych; ponownie wyraża poważne zaniepokojenie z powodu nadmiernie długiego przetrzymywania w areszcie tymczasowym, które obecnie może trwać nawet do dziesięciu lat i stanowi de facto karę odbywaną bez procesu sądowego; wzywa Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji do zreformowania ustawodawstwa w tym zakresie zgodnie ze standardami europejskiej konwencji praw człowieka i Rady Europy i do dostosowania maksymalnych okresów przetrzymywania w aresztach w Turcji do przeciętnych okresów obowiązujących w Unii Europejskiej; apeluje do rządu o kontynuowanie procesu reform i dokonanie przeglądu ustawy o przeciwdziałaniu terroryzmowi oraz tureckiego kodeksu karnego; przypomina, że delegacja ad hoc Parlamentu ds. obserwacji procesów dziennikarzy w Turcji będzie w dalszym ciągu monitorować postępy w tym zakresie; wyraża zaniepokojenie w związku z dużą liczbą nieletnich więźniów (2 500 osób) w grupie wiekowej 12-18 lat;

17. wzywa rząd Turcji, aby w celu rozwiązania problemu ciągłych zaległości w rozpatrywaniu spraw doprowadził do jak najszybszego rozpoczęcia działalności przez regionalne sądy apelacyjne, które zgodnie z prawem powinny były rozpocząć działanie w czerwcu 2007 r., a także by skoncentrował się na szkoleniu sędziów w tym zakresie;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

18. podkreśla znaczenie prawa każdego obywatela do odpowiedniej obrony w sprawach sądowych i przypomina o odpowiedzialności państwa za zagwarantowanie dostępu do obrony prawnej; przypomina ponadto, że prawnicy powinni być objęci immunitetem w sprawach cywilnych i karnych w odniesieniu do oświadczeń formułowanych w dobrej wierze na piśmie, ustnych wystąpień lub wystąpień w ramach obowiązków zawodowych przed sądem, trybunałem bądź innym organem prawnym lub administracyjnym; zwraca się do Turcji o zapewnienie prawnikom możliwości wykonywania wszystkich swoich zawodowych obowiązków bez groźby zastraszania, przeszkadzania, nękania lub niedozwolonych nacisków;

19. podkreśla, że dochodzenia w sprawie przypadków planowanych domniemanych zamachów stanu, takich jak „Ergenekon” i „Sledgehammer”, muszą dowieść siły oraz właściwego, niezależnego, bezstronnego i przejrzystego funkcjonowania tureckich instytucji demokratycznych i sądownictwa oraz ich zdecydowanego i bezwarunkowego zobowiązania się do przestrzegania praw podstawowych; wyraża zaniepokojenie w związku z zarzutami dotyczącymi opierania się na niespójnych dowodach obciążających oskarżonych w tych sprawach; wzywa Komisję do uważnego śledzenia wyżej wspomnianych spraw oraz do opublikowania bardziej szczegółowych wniosków w załączniku do przygotowywanego przez nią sprawozdania z postępów w 2012 r.;

20. ponownie wyraża zaniepokojenie praktyką prowadzenia dochodzeń przeciwko obrońcom praw człowieka, aktywistom i dziennikarzom, którzy przekazują informacje o naruszeniach praw człowieka lub poruszają inne kwestie leżące w interesie publicznym, wnosząc tym samym wkład do debaty na temat pluralistycznego społeczeństwa; podkreśla, że takie dochodzenia wpływają na postrzeganie przez opinię publiczną niezależności i bezstronności systemu sprawiedliwości; uważa, że uznawanie poglądów za przestępstwo jest podstawową przeszkodą dla pełnej ochrony praw człowieka w Turcji, oraz ubolewa nad nieproporcjonalnym ograniczaniem wolności wypowiedzi, stowarzyszania się i zgromadzeń;

21. wyraża zaniepokojenie szerokim zakresem interpretacji i stosowania, jaki umożliwiają ustawa o przeciwdziałaniu terroryzmowi i turecki kodeks karny, w szczególności w przypadkach gdy przynależność do organizacji terrorystycznej nie została udowodniona i gdy dane działanie lub stwierdzenie jest uznawane za zbieżne z celami organizacji terrorystycznej; wyraża zaniepokojenie w związku z nieustającymi zgłoszeniami dotyczącymi przypadków torturowania i znęcania się na posterunkach policji i w więzieniach, używania nadmiernej siły przez funkcjonariuszy policji podczas demonstracji oraz braku postępów w doprowadzaniu urzędników państwowych przed oblicze sprawiedliwości za domniemane pogwałcenia praw człowieka; apeluje do Turcji o priorytetowe potraktowanie przeglądu ustawy o przeciwdziałaniu terroryzmowi i o rygorystyczne przestrzeganie wynikających z prawa międzynarodowego zobowiązań w dziedzinie praw człowieka w drodze nowelizacji odpowiednich przepisów; z zadowoleniem przyjmuje decyzję dotyczącą zapewnienia sędziom i prokuratorom szkoleń zawodowych poświęconych wolności wypowiedzi i wolności prasy oraz zasadniczej roli Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; apeluje do rządu Turcji o zapewnienie systematycznych odpowiednich szkoleń dla policji na temat orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka; podkreśla potrzebę utworzenia skutecznego mechanizmu składania skarg na działania policji; z zadowoleniem przyjąłby podjęcie dodatkowych działań ukierunkowanych na poprawę bezpośredniego dostępu do tureckich sądów dla poszczególnych obywateli, chcących bronić swoich praw, co przyczyniłoby się do ograniczenia liczby spraw kierowanych do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu;

22. domaga się, by procesy toczące się przeciwko dziennikarzom były prowadzone w sposób przejrzysty, z poszanowaniem zasady państwa prawa i przy zapewnieniu odpowiednich warunków, takich jak miejsca odpowiadające rodzajowi prowadzonego przesłuchania, przekazanie zatrzymanym osobom dokładnych protokołów oraz udzielanie dziennikarzom informacji na temat stawianych im zarzutów, dzięki czemu warunki prowadzenia procesu nie będą negatywnie wpływać na wyrok; wyraża głębokie zaniepokojenie warunkami, w których przetrzymywani są zatrzymani dziennikarze; wyraża ubolewanie w związku z brakiem dokładnych danych dotyczących liczby przetrzymywanych dziennikarzy oraz liczby spraw obecnie prowadzonych przeciwko dziennikarzom; wzywa tureckie władze do opublikowania tych informacji;

23. przypomina, że wolność wypowiedzi i pluralizm mediów należą do podstawowych wartości europejskich i że prawdziwie demokratyczne, wolne i pluralistyczne społeczeństwo wymaga prawdziwej wolności wypowiedzi; przypomina, że wolność wypowiedzi odnosi się nie tylko do informacji lub idei przyjmowanych przychylnie lub uznawanych za nieobraźliwe, ale – zgodnie z europejską konwencją praw człowieka – również do tych, które „szokują, niepokoją lub obrażają państwo lub jakąkolwiek część społeczeństwa”; wyraża ubolewanie w związku z tym, że szereg przepisów, jak art. 301 i 318, art. 220 ust. 6 w połączeniu z art. 314 ust. 2 oraz art. 285 i 288 kodeksu karnego, a także art. 6 i 7 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu terroryzmowi, wciąż ogranicza wolność wypowiedzi; podkreśla, że konieczne jest pilne przyjęcie środków w celu zniesienia przepisów pozwalających obecnie nakładać na media nieproporcjonalnie wysokie grzywny – co w niektórych przypadkach prowadzi do ich zamknięcia lub autocenzury ze strony dziennikarzy lub wydawców – oraz reforma ustawy 5651/2007 w sprawie internetu, która ogranicza wolność wypowiedzi i prawo dostępu obywateli do informacji oraz umożliwia blokowanie stron internetowych w nieproporcjonalnie szerokim zakresie i przez długie okresy; ponawia zatem swoje poprzednie apele o zakończenie przeglądu ram prawnych dotyczących wolności wypowiedzi i o niezwłoczne dostosowanie ich do europejskiej konwencji praw człowieka i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

24. wyraża poparcie dla nowego podejścia Komisji do rozwiązywania kwestii dotyczących sądownictwa i praw podstawowych oraz wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych na wczesnym etapie procesu negocjacyjnego oraz do otwierania odnośnych rozdziałów na podstawie jasnych i szczegółowych planów działania i ich zamykania jako ostatecznych w oparciu o w pełni przekonujące, dobre wyniki; uważa, że biorąc pod uwagę niezwykle znaczenie dalszej reformy systemu sądowego w Turcji i pełnego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a w szczególności wolności wypowiedzi i wolności prasy, należy podjąć dalsze wysiłki na rzecz przygotowania sprawozdania z przeglądu prawodawstwa związanego z rozdziałem 23 dotyczącym sądownictwa i praw podstawowych; wzywa Komisję do rozważenia – zgodnie z pozytywnym programem – podjęcia działań sprzyjających otwarciu rozdziału 24 dotyczącego wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych;

25. apeluje do Turcji o uznanie prawa do odmowy odbycia służby wojskowej ze względów sumienia, zgodnie z wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Erçep przeciwko Turcji; odnotowuje z niepokojem niezastosowanie się do wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 2006 r. w sprawie Ulke przeciwko Turcji, w którym określono obowiązek przyjęcia przepisów zapobiegających nieustannemu oskarżaniu osób odmawiających działania sprzecznego z własnym sumieniem w odniesieniu do odbycia służby wojskowej;

26. przyjmuje z zadowoleniem wdrożenie niemal wszystkich zaleceń zawartych w sprawozdaniach z oceny przygotowanych przez Grupę Państw przeciwko Korupcji (GRECO) Rady Europy w 2005 r.; podkreśla konieczność dalszych postępów w dziedzinie legislacyjnych i ogólnych środków antykorupcyjnych i wzywa do zwiększenia uprawnień i niezależności instytucji zaangażowanych w walkę z korupcją; zachęca rząd do wdrożenia pozostałych zaleceń GRECO;

27. kładzie nacisk na pełne stosowanie przepisów konstytucyjnych gwarantujących prawo do demonstracji i wzywa ministerstwo spraw wewnętrznych do zakończenia przeglądu ustawy o zgromadzeniach i demonstracjach;

28. z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia w sierpniu 2011 r. nowych przepisów zmieniających ustawę z lutego 2008 r. w sprawie fundacji i rozszerzających zakres przywracania praw własności społeczności niemuzułmańskich i podkreśla potrzebę zadbania o ich pełne wdrożenie; przypomina jednakże pilną konieczność kontynuowania kluczowej i zasadniczej reformy w dziedzinie wolności myśli, sumienia i wyznania, zwłaszcza poprzez umożliwienie wspólnotom religijnym uzyskiwania osobowości prawnej, eliminowanie wszelkich ograniczeń w kształceniu, mianowaniu i sukcesji kleru, uznanie miejsc kultu alewitów oraz dostosowanie się do stosownych orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i odzwierciedlenie stanowisk Komisji Weneckiej w prawodawstwie; przypomina również potrzebę pełnego uznania praw wszystkich mniejszości wyznaniowych; wzywa rząd Turcji do dopilnowania, aby założony w 397 r. n.e. monaster św. Gabriela zachował swoje ziemie oraz był chroniony w całości;

29. przypomina, że edukacja odgrywa zasadniczą rolę w procesie budowania całościowego i zróżnicowanego społeczeństwa opartego na poszanowaniu wspólnot i mniejszości religijnych; wzywa rząd Turcji do zwrócenia szczególnej uwagi na materiały dydaktyczne w szkołach, które powinny odzwierciedlać pluralizm etniczny i religijny oraz pluralizm wierzeń tureckiego społeczeństwa, likwidować dyskryminację i uprzedzenia oraz promować całkowitą akceptację wszystkich wspólnot i mniejszości religijnych, i podkreśla potrzebę obiektywnych materiałów edukacyjnych; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie komisji ds. równouprawnienia przy ministerstwie edukacji; wyraża ulgę w związku ze zwolnieniem studentów, którzy zostali niesprawiedliwie uwięzieni na 18 miesięcy, ponieważ żądali wolnej edukacji;

30. ponownie podkreśla potrzebę zwiększenia spójności pomiędzy tureckimi regionami oraz obszarami miejskimi i wiejskimi; podkreśla w tym kontekście szczególną rolę edukacji i konieczność zwalczania utrzymujących się między regionami dużych różnic w zakresie jakości kształcenia i wskaźników skolaryzacji;

31. wzywa rząd Turcji, aby przestrzegał zobowiązania do wysokiego poziomu skolaryzacji i zapewnił, że nowa reforma oświaty będzie odzwierciedlać potrzebę utrzymania dzieci – zwłaszcza dziewcząt w obszarach wiejskich – w systemie oświaty w zakresie wykraczającym ponad minimum kształcenia, a także aby umożliwił dzieciom decydowanie o ścieżce edukacji w wieku, w którym są one w stanie dokonywać świadomych wyborów;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

32. zachęca rząd do uznania równouprawnienia za priorytet w działaniach reformatorskich zmagających się z ubóstwem wśród kobiet i zwiększających włączenie społeczne kobiet i ich udział w rynku pracy; ponawia swoją propozycję wprowadzenia systemu zastrzeżonych limitów w celu zagwarantowania istotnej obecności kobiet na wszystkich szczeblach w biznesie, sektorze publicznym i polityce; z zadowoleniem przyjmuje starania rządu na rzecz upowszechnienia edukacji wśród dziewcząt, dzięki czemu niemal całkowicie usunięto różnice ze względu na płeć w edukacji podstawowej, i wzywa rząd do przedsięwzięcia wszelkich niezbędnych środków w celu zmniejszenia tych różnic również w edukacji ponadpodstawowej; z zadowoleniem przyjmuje także zwiększenie liczby kobiet w Wielkim Zgromadzeniu Narodowym Turcji po wyborach w czerwcu 2011 r. i wzywa partie polityczne do dalszego wspierania aktywnego udziału kobiet w polityce i ich zaangażowania w tym obszarze;

33. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie i ratyfikowanie przez Turcję konwencji Rady Europy z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz zwalczania tych zjawisk; wzywa rząd, aby przyjął politykę zerowej tolerancji dla przemocy wobec kobiet i kontynuował na wszystkich szczeblach kroki zapobiegawcze w walce z tzw. zabójstwami honorowymi, przemocą domową i przymusowymi małżeństwami oraz wydawaniem dziewczynek za mąż, zwłaszcza poprzez współpracę i osiągnięcie szerokiego porozumienia z grupami działającymi na rzecz praw kobiet, poprzez zmianę ustawy nr 4320 o ochronie rodziny w celu zapewnienia szerokiego zakresu jej stosowania niezależnie od stanu cywilnego i charakteru relacji pomiędzy sprawcą a ofiarą, w tym skutecznych środków prawnych i mechanizmów ochronnych, poprzez ścisłą kontrolę jej stosowania przez policję, poprzez skuteczną kontrolę pełnego realizowania przez gminy wymogu tworzenia wystarczającej ilości schronisk dla kobiet i nieletnich w niebezpieczeństwie, poprzez zapewnienie bezpieczeństwa w schroniskach i zatrudnianie odpowiednich pracowników socjalnych oraz poprzez wprowadzenie systemu wsparcia dla kobiet i nieletnich opuszczających schroniska, którego celem jest zapewnienie im wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, opieki zdrowotnej i umożliwienie ponownej integracji społecznej i gospodarczej; z zadowoleniem przyjmuje działania ministerstwa ds. rodziny i polityki socjalnej zmierzające do zwiększenia liczby i jakości schronisk, a także jego decyzję umożliwiającą podmiotom prywatnym otwieranie schronisk jako dodatkowego wsparcia dla kobiet i nieletnich w niebezpieczeństwie; z zadowoleniem przyjmuje ostatni okólnik nr 18 Naczelnej Rady Sędziów i Prokuratorów, zgodnie z którym stosowanie środków ochronnych w sprawach dotyczących przemocy domowej nie będzie już odraczane do zakończenia postępowania; z zadowoleniem przyjmuje starania tureckiego rządu na rzecz zacieśniania współpracy między organami państwowymi w kwestii uwzględniania aspektu płci;

34. wyraża zaniepokojenie niewspółmiernie wysokim poziomem ubóstwa wśród dzieci; wzywa Turcję do opracowania kompleksowej strategii na rzecz zwalczania ubóstwa wśród dzieci i pracy dzieci; z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację Konwencji Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych; wzywa Turcję do zwiększenia starań na rzecz walki z przemocą domową wobec dzieci;

35. wzywa rząd do prawnego zagwarantowania i skutecznego egzekwowania równości – w tym poszanowania przez policję – bez względu na płeć, tożsamość płciową, rasę i pochodzenie etniczne, religię i wyznanie, niepełnosprawność, wiek i orientację seksualną; wzywa rząd Turcji do dostosowania ustawodawstwa tureckiego do dorobku wspólnotowego UE oraz do przyjęcia przepisów powołujących organ ds. równości i zwalczania dyskryminacji; dostrzega potrzebę podjęcia dalszych działań przeciwko homofobii i wszelkiego rodzaju dyskryminacji, prześladowaniu lub przemocy ze względu na orientację seksualną lub tożsamość płciową; zwłaszcza poprzez włączenie tych powodów do prawa antydyskryminacyjnego; wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z ciągłymi prześladowaniami osób LGBT na mocy ustawy o wykroczeniach i przepisów dotyczących „niemoralnych zachowań”; ponawia apel do rządu Turcji o nakazanie tureckim siłom zbrojnym zaprzestania uznawania homoseksualizmu za chorobę „psychoseksualną”;

36. wzywa Turcję do okazania stanowczości i nasilenia działań mających na celu znalezienie politycznego rozwiązania dla kwestii kurdyjskiej i apeluje do wszystkich sił politycznych o wspólne działania zmierzające do rozszerzenia dialogu politycznego i procesu dalszego politycznego, kulturalnego i społeczno-gospodarczego włączenia i udziału obywateli pochodzenia kurdyjskiego w celu zapewnienia prawa do wolności wypowiedzi, zrzeszania się i zgromadzeń; w związku z tym uznaje za zasadnicze prawo do edukacji w języku ojczystym; wzywa rząd Turcji do nasilenia działań mających na celu dalsze popieranie rozwoju społeczno-gospodarczego południowo-wschodniej części kraju; jest zdania, że reforma konstytucyjna dostarcza bardzo użytecznych ram propagowania demokratycznego otwarcia; przypomina, że rozwiązanie polityczne można zbudować jedynie w oparciu o otwartą i rzeczywistą demokratyczną debatę

Czwartek, 29 marca 2012 r.

nad kwestią kurdyjską, i wyraża zaniepokojenie dużą liczbą procesów wszczętych przeciwko pisarzom i dziennikarzom poruszającym tę kwestię, a także aresztowaniem wielu kurdyjskich polityków, lokalnie wybranych burmistrzów i członków rad miejskich, prawników, demonstrantów oraz obrońców praw człowieka w związku z procesem KCK i innymi operacjami policji; wzywa turecki rząd do stworzenia pokojowego podłoża dla przeprowadzenia przez polityków pochodzenia kurdyjskiego wolnej i pluralistycznej debaty; podkreśla znaczenie promowania dyskusji na temat kwestii kurdyjskiej w demokratycznych instytucjach, zwłaszcza Wielkim Zgromadzeniu Narodowym Turcji;

37. zdecydowanie potępia niedawne ataki na europejskie redakcje tureckich gazet i apeluje o przeprowadzenie skoordynowanego dochodzenia w sprawie tych ataków;

38. z zadowoleniem przyjmuje niedawną deklarację tureckiego rządu o ponownym otwarciu szkoły dla greckiej mniejszości na wyspie Gökçeada (Imroz) i oczekuje szybkiej realizacji jej założeń; deklaracja ta jest ważnym krokiem dla zachowania dwukulturowego charakteru tureckich wysp Gökçeada (Imroz) i Bozca (Tenedos) zgodnie z rezolucją nr 1625 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy; zauważa jednak, że potrzeba dalszych kroków, aby rozwiązać problemy, z którymi zmagają się członkowie greckiej mniejszości, zwłaszcza w odniesieniu do praw własności;

39. podkreśla natychmiastową konieczność dostosowania przepisów dotyczących pracy i związków zawodowych do standardów UE, instrumentów Rady Europy i konwencji MOP oraz ich pełnego stosowania w praktyce, gdyż usunięcie wszelkich przeszkód w pełnym korzystaniu z takich praw zagwarantuje, że obecny prężny rozwój gospodarczy będzie szedł w parze z upowszechnieniem w społeczeństwie tureckim dobrobytu będącego wynikiem wzrostu gospodarczego, zwiększając tym samym potencjał wzrostu; zachęca w związku z tym wszystkich członków Rady Gospodarczo-Społecznej do zwiększenia zaangażowania i zacieśnienia współpracy, aby spełnić warunki otwarcia 19. rozdziału negocjacyjnego dotyczącego polityki społecznej i zatrudnienia;

40. wyraża zaniepokojenie praktyką prowadzenia dochodzeń przeciwko członkom związków zawodowych, zwłaszcza w sektorze edukacji, którzy aktywnie działają na rzecz lepszych warunków pracy, edukacji i życia oraz którzy w interesie publicznym i interesie pracowników zwracają uwagę na przypadki naruszeń praw człowieka, wnosząc tym samym wkład do debaty na temat pluralistycznego społeczeństwa;

41. apeluje do rządu Turcji o propagowanie czynnego i pełnego zaangażowania organizacji konsumenckich w proces konsultacji w dziedzinie legislacji i polityki ochrony konsumentów oraz o podjęcie wszelkich koniecznych działań popierających i umacniających ruch konsumencki; zachęca organizacje konsumenckie do połączenia sił, żeby zwiększyć swoją reprezentatywność;

42. z zadowoleniem przyjmuje dywersyfikację rynku energetycznego Turcji, ale zachęca również turecki rząd do odpowiedniej analizy ryzyka i odpowiedzialności w związku z obecnymi programami budowy elektrowni atomowych, np. w Akkuyu; podkreśla w związku z tym potrzebę zachowania dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i archeologicznego zgodnie z europejskimi standardami;

Budowanie dobrych stosunków sąsiedzkich

43. zdecydowanie popiera trwające negocjacje w sprawie zjednoczenia Cypru pod auspicjami sekretarza generalnego ONZ; podkreśla, że trzeba pilnie znaleźć uczciwe i realistyczne rozwiązanie kwestii cypryjskiej, i apeluje do Turcji oraz wszystkich zainteresowanych stron o intensywne działania i dobrą wolę w celu wypracowania kompleksowego porozumienia; wzywa rząd Turcji do rozpoczęcia wycofywania swoich sił zbrojnych z Cypru oraz do przekazania sprawy Famagusty Organizacji Narodów Zjednoczonych zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 550 (1984); równocześnie wzywa Republikę Cypryjską do otwarcia portu w Famaguście pod nadzorem służb celnych UE, aby wspierać pozytywną atmosferę sprzyjającą korzystnemu zakończeniu trwających negocjacji w sprawie zjednoczenia i umożliwić Turkom cypryjskim bezpośredni handel w legalny sposób, który będzie możliwy do zaakceptowania przez wszystkich;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

44. zachęca Turcję do zwiększenia poparcia dla Komitetu ds. Osób Zaginionych na Cyprze;
45. wzywa Turcję do powstrzymania się od dalszego zasiedlania Cypru obywatelami Turcji, ponieważ proces ten wpływałby na dalsze zakłócenie równowagi demograficznej oraz ograniczał lojalność mieszkańców wyspy wobec przyszłego wspólnego państwa opartego na wspólnej przeszłości;
46. ubolewa z powodu oświadczenia Turcji, że zamrozi ona swoje stosunki z prezydenturą Unii Europejskiej w drugim półroczu 2012 r., jeżeli do tego czasu nie zostanie rozwiązana kwestia Cypru; przypomina, że Unia Europejska opiera się na zasadach szczerzej współpracy oraz solidarności między wszystkimi państwami członkowskimi oraz że Turcja, jako kraj kandydujący, musi zobowiązać się do utrzymywania poprawnych stosunków z Unią Europejską i wszystkimi jej państwami członkowskimi; ponadto przypomina, że kwestia sprawowania prezydentury Unii Europejskiej jest zapisana w Traktacie o Unii Europejskiej;
47. apeluje do Turcji o umożliwienie dialogu politycznego między UE i NATO poprzez wycofanie swojego weta w sprawie współpracy między UE a NATO, obejmującej Cypr, i w związku z tym apeluje także do Republiki Cypryjskiej o wycofanie swojego weta w sprawie udziału Turcji w Europejskiej Agencji Obrony;
48. przyjmuje do wiadomości ciągłą intensyfikację podejmowanych przez Turcję i Grecję działań zmierzających do poprawy stosunków dwustronnych; wyraża jednakże ubolewanie, że deklaracja casus belli, wydana przez Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji wobec Grecji, nie została dotychczas wycofana, i jest przekonany, że poprawa stosunków dwustronnych między obydwojoma krajami powinna doprowadzić do wycofania tej groźby; nalega, aby turecki rząd przestał regularnie naruszać grecką przestrzeń powietrzną oraz przerwał przeloty tureckich samolotów wojskowych nad greckimi wyspami;
49. podkreśla, że UE, jej 27 państw członkowskich i wszystkie kraje kandydujące są sygnatariuszami Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza i że stanowi ona część wspólnotowego dorobku prawnego; wzywa w związku z tym rząd turecki do bezzwłocznego podpisania i ratyfikowania tej konwencji; przypomina całkowitą legalność wyłącznej strefy ekonomicznej Republiki Cypryjskiej zgodnie z tą konwencją;
50. nalega, żeby Turcja i Armenia przystąpiły do normalizacji swoich stosunków poprzez bezwarunkową ratyfikację protokołów i otwarcie granicy;
51. uważa, że Turcja jest ważnym partnerem UE w regionie Morza Czarnego, który ma strategiczne znaczenie dla UE; wzywa Turcję do wspierania strategii politycznych i programów UE w tym regionie oraz do aktywnego zaangażowania się w ich realizację;

Zacieśnienie współpracy między UE i Turcją

52. ubolewa nad faktem, że Turcja odmówiła wypełniania wobec wszystkich państw członkowskich zobowiązań w zakresie pełnego i niedyskryminacyjnego wdrożenia protokołu dodatkowego do umowy o stowarzyszeniu WE z Turcją; przypomina, że odmowa ta ma głęboki wpływ na proces negocjacji i wzywa rząd Turcji do pełnego i niezwłocznego wdrożenia protokołu;
53. podkreśla, że unia celna między UE a Turcją pozwoliła Turcji na osiągnięcie wysokiego stopnia dostosowania w obszarze swobodnego przepływu towarów i w dalszym ciągu pobudza dwustronny handel między UE a Turcją, którego poziom w 2010 r. wyniósł łącznie 103 mld euro; zauważa jednak, że Turcja nie w pełni realizuje założenia unii celnej i wciąż utrzymuje przepisy, które naruszają zobowiązania tego kraju dotyczące likwidowania technicznych barier handlowych, takich jak pozwolenia na przywóz, ograniczenia dotyczące przywozu z państw trzecich towarów będących w swobodnym obrocie w UE, pomoc państwa, egzekwowanie praw własności intelektualnej, wymogi dotyczące rejestrowania nowych produktów farmaceutycznych oraz dyskryminacja podatkowa;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

54. ponawia swoje zdecydowane i surowe potępienie dla ciągłych terrorystycznych aktów przemocy, jakich dopuszcza się PKK, która znajduje się na unijnej liście organizacji terrorystycznych, i wyraża pełną solidarność z Turcją; zachęca państwa członkowskie do zacieśnienia z Turcją współpracy w walce z terroryzmem oraz przestępczością zorganizowaną, która jest źródłem finansowania terroryzmu, przy ścisłym udziale koordynatora ds. przeciwdziałania terroryzmowi i Europolu oraz przy należytym poszanowaniu praw człowieka, podstawowych wolności i prawa międzynarodowego; wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwienia stosownego dialogu informacyjnego i wymiany informacji z Turcją na temat tych wniosków w sprawie ekstradycji składanych przez Turcję, którym nie można nadać biegu z powodów prawnych lub proceduralnych;

55. wyraża ubolewanie w związku z opóźnieniem w rozpatrzeniu przez Wielkie Zgromadzenie Narodowe Turcji ustawodawstwa o ochronie praw uchodźców i osób ubiegających się o azyl; wyraża zaniepokojenie nieustającymi doniesieniami o zwracaniu ludzi do krajów, w których grożą im tortury lub inne formy naruszenia praw człowieka, w wyniku arbitralnej odmowy dostępu do procedury udzielania azylu;

56. z zadowoleniem przyjmuje postępy dokonane przez Turcję w dziedzinie odnawialnych źródeł energii i popiera dalsze starania na rzecz częstszego wykorzystywania odnawialnych źródeł energii we wszystkich sektorach; podkreśla potencjał Turcji w zakresie odnawialnych źródeł energii, bogatych zasobów energii słonecznej, wiatrowej i geotermalnej oraz możliwość importu odnawialnej energii elektrycznej z Turcji poprzez wysokonapięciowe linie przesyłowe prądu stałego o dalekim zasięgu, co przyczyniłoby się nie tylko do poprawy bezpieczeństwa energetycznego UE, ale również do osiągnięcia celów UE w zakresie odnawialnych źródeł energii;

57. przypomina kluczową rolę Turcji jako unijnego korytarza energetycznego dla kaukaskich i kaspijskich zasobów ropy i gazu oraz jej strategiczną odległość od Iraku i jego rozwijającego się rynku ropy naftowej; podkreśla strategiczne znaczenie planowanego rurociągu Nabucco i innych rurociągów, takich jak korytarz przesyłowy ITGI (przyłącze gazu między Turcją, Grecją i Włochami), dla bezpieczeństwa energetycznego Unii Europejskiej; podkreśla, że w związku ze strategiczną rolą i potencjałem Turcji, w tym dla inwestycji UE i dalszej współpracy z nią, należy wstępnie zbadać znaczenie otwarcia negocjacji w sprawie rozdziału 15 dotyczącego energii, aby pogłębić strategiczny dialog między UE a Turcją w sprawie energii;

58. podkreśla strategiczne znaczenie Turcji, w aspekcie politycznym i geograficznym, dla polityki zagranicznej Unii Europejskiej i jej polityki sąsiedztwa; podkreśla rolę Turcji jako ważnego podmiotu regionalnego na Bliskim Wschodzie, Bałkanach Zachodnich, w Afganistanie i Pakistanie, na południowym Kaukazie, w Azji Środkowej i w Rogu Afryki, a także jej rolę jako źródła inspiracji dla demokratyzacji krajów arabskich w istotnych obszarach polityki, obejmujących reformy polityczne i gospodarcze oraz tworzenie instytucji; wyraża poparcie dla starań Turcji o pogłębienie dialogu i współpracy na wysokim szczeblu pomiędzy Afganistanem a Pakistanem i z zadowoleniem przyjmuje proces stambulski zainicjowany w celu wzmocnienia współpracy regionalnej pomiędzy Afganistanem a jego sąsiadami; popiera zdecydowane stanowisko Turcji i jej zaangażowanie wobec sił demokratycznych w Syrii i przypomina jej ważną rolę w ochronie syryjskich uchodźców; zwraca się do Komisji, państw członkowskich oraz wspólnoty międzynarodowej o wspieranie starań Turcji mających na celu uporanie się z rosnącym wymiarem humanitarnym kryzysu syryjskiego; wzywa UE i Turcję do nasilenia istniejącego dialogu politycznego w sprawie kierunków polityki zagranicznej i wzajemnie korzystnych celów; zachęca Turcję do prowadzenia polityki zagranicznej w ramach dialogu i w koordynacji z UE oraz do stopniowego zbliżania swojej polityki zagranicznej do polityki zagranicznej UE w celu stworzenia cennych synergii i zwiększenia możliwości odgrywania pozytywnego wpływu;

59. przypomina, że istotne znaczenie ma ścisła koordynacja i współpraca pomiędzy Turcją a UE w sprawie nierozprzestrzeniania broni jądrowej w Iranie, i jest przekonany, że Turcja może odegrać ważną i konstruktywną rolę we wspieraniu i promowaniu dialogu z Iranem dotyczącego natychmiastowego rozwiązania tej kwestii i w zapewnieniu pełnego poparcia sankcji wobec Iranu;

60. przypomina o ambicjach Turcji co do inspirowania i wspierania przemian demokratycznych i reform społeczno-gospodarczych w krajach południowego sąsiedztwa; stwierdza, że udział instytucji tureckich i organizacji pozarządowych w instrumentach EPS doprowadziłyby do wytworzenia niezwyklej synergii, szczególnie w takich dziedzinach, jak tworzenie instytucji i rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz rozwój społeczno-gospodarczy; uważa, że praktyczną współpracę powinien uzupełniać zorganizowany dialog między UE a Turcją w celu skoordynowania ich poszczególnych polityk sąsiedztwa;

Czwartek, 29 marca 2012 r.

61. z zadowoleniem przyjmuje fakt ratyfikowania przez Turcję protokołu fakultatywnego do Konwencji ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur w dniu 27 września 2011 r. i zachęca Turcję do natychmiastowego przetransponowania zawartych w nim wymogów do prawa krajowego; wzywa do niezwłocznego przyjęcia krajowego mechanizmu wdrażania; zwraca się do Turcji o zapewnienie międzynarodowym obserwatorom dostępu do więzień;

62. ponownie wzywa rząd Turcji do podpisania i przedłożenia do ratyfikacji Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego, co przyczyni się do zwiększenia wkładu i zaangażowania Turcji na rzecz globalnego wielostronnego systemu;

*

* *

63. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, sekretarzowi generalnemu Rady Europy, przewodniczącemu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Republiki Tureckiej.

Sprawozdanie w sprawie rozszerzenia dotyczące Czarnogóry

P7_TA(2012)0117

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie sprawozdania z postępów Czarnogóry w 2011 r. (2011/2890(RSP))

(2013/C 257 E/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Czarnogóry, z drugiej strony, z dnia 29 marca 2010 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej przyjęte w dniach 19–20 czerwca 2003 r. i załącznik do nich zatytułowany „Agenda z Salonik dla Bałkanów Zachodnich: w kierunku integracji europejskiej”,
- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie postępów Czarnogóry w procesie przystąpienia do UE ⁽²⁾,
- uwzględniając decyzję Rady Europejskiej z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie nadania Czarnogórze statusu kraju kandydującego do Unii Europejskiej ⁽³⁾,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 12 października 2011 r. w sprawie sprawozdania z postępów Czarnogóry w 2011 r. (SEC(2011)1204 final),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 października 2011 r. zatytułowany „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania na lata 2011-2012” (COM(2011)0666),
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 listopada 2010 r. dotyczący opinii Komisji w sprawie wniosku Czarnogóry o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2010)0670),

⁽¹⁾ Dz.U. L 108 z 29.4.2010, s. 3.

⁽²⁾ Zob. Konkluzje Rady Europejskiej (00139/1/2011) z dnia 9 grudnia 2011 r.

⁽³⁾ Zob. Konkluzje Rady Europejskiej (00030/1/2010) z dni 16–17 grudnia 2010 r.